

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΧΟΥΑΝΙΤΑ: Η κόρη του ζωγράφου από τη Σάμο

Δύο μυστηριώδεις πελάτες

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ 26

Ο νεαρός φοιτητής χωρίς να το επιδιώξει, κάτω από απειλή, γίνεται συνεργός του πλούσιου πατέρα της στο λαθρεμπόριο όπλων στην διάρκεια του μεγάλου πολέμου στην Ευρώπη.

Νέα παιδιά όπως εκείνος να σκοτώνονται στα χαρακώματα κάθε μέρα και αυτός τι κάνει εδώ στο Μοντεβιδέο;

Καταδέχεται και παίρνει τα αργύρια της προδοσίας του που του αφήνουν πάνω στο τραπέζι οι έμποροι του θανάτου.

Πήγε πολλές φορές να κόψει τις φλέβες του. Δεν το έκανε όχι από δειλία, αλλά σκέφθηκε την μάνα του την Κασσάνδρα.

Δεν ήταν μόνο ότι θα έλιωνε από το μαράζι για τον χαμό του γιού της, αλλά θα έμενε μόνη και απροστάτευτη σε ένα κόσμο ξένο αλλά και εκθρικό. Εκτός από τον Εδουάρδο και την Μαρκέλλα η Κασσάνδρα δεν γνώριζε κανένα άλλο. Τα δύο αυτά άτομα ήταν μαζί με τον γιό της, η οικογένεια της.

Ο Μανουέλ προσπάθησε να ξεφύγει από τις ενοχές του για την σιωπή του για τα όσα συμβαίνουν στο υπόγειο της ταβέρνας και τον πόνο του για τον χαμό της Λίζας. Ο μόνος τρόπος ήταν να αφοσιωθεί στην ζωγραφική. Σε αυτό τον βοήθησε πολύ η αγάπη του δασκάλου Pascale.

Ο άνθρωπος εκείνος από την πρώτη μέρα ξεχώρισε τον Μανουέλ και του έδωσε ιδιαίτερη προσοχή.

Ήταν ένα αδύνατο μικροσκοπικό ανθρωπάκι, με μακριά άσπρα μαλλιά. Φορούσε συνέχεια την ίδια λευκή ρόμπα. Δεν είχε κανένα συγγενή. Τον φρόντιζε μια μεσόκοπη υπηρέτρια. Έμενε και εκείνη στο ίδιο σπίτι. Ίσως κάποτε να ήταν ζευγάρι.

Ο δάσκαλος κατάλαβε ότι κάτι σοβαρό συμβαίνει στον Μανουέλ.

Στην σχολή όλοι μιλούσαν για την ξαφνική εξαφάνιση της Λίζας. Είχαν αντιληφθεί φυσικά την ιδιαιτερότητα που την συνέδεε με τον Μανουέλ.

Τον ρώτησαν αν ήξερε να τους πει που πήγε και γιατί έφυγε.

Εκείνος απαντούσε αδιάφορα:

«Δεν ξέρω. Μη με ρωτάτε.»

Έτσι οι άλλοι στην σχολή σταμάτησαν να τον ρωτούν. Όχι όμως ο Pascale, που έδειχνε να τον ανησυχεί η μελαγχολία του Μανουέλ.

Μια μέρα μετά το μάθημα, είπε στον Μανουέλ να μείνει λίγο γιατί θέλει να του μιλήσει.

Όταν έφυγαν όλοι, ο δάσκαλος τον πλησίασε και με τρυφερότητα του είπε:

- Κάθισε για λίγο μαζί μου Μανουέλ, ξέρω ότι κάτι σε βασανίζει. Μίλποσέ μου. Μπορεί να μπορέσω να σε βοηθήσω.

Φυσικά ο Μανουέλ δεν μπορούσε να του πει για τα όσα συμβαίνουν στην ταβέρνα, έτσι η κουβέντα περιορίστηκε μόνο στην Λίζα.

- Άκου νεαρέ μου. Έζησα, είδα και άκουσα πολλά για τον έρωτα. Ένα είναι το φάρμακο: η τέχνη και η σκληρή δουλειά. Έχεις ταλέντο, θα το ξεπεράσεις γρήγορα.

Φυσικά τα απλοϊκά λόγια του δασκάλου δεν θα μπορούσαν να κάνουν από μόνα τους, τον Μανουέλ να ξεπεράσει το προσωπικό του δράμα.

Όμως ήταν κάποιος δρόμος, μια διέξοδος. Ποιος ξέρει μπορεί με την ζωγραφική να μπορούσε να ξεχάσει έστω για λίγο την Λίζα και τα όσα συνέβαιναν στην

ταβέρνα.

Μετά από το μάθημα έμενε στην αίθουσα και έκανε διάφορα σχέδια. Ο Pascale, τον ενθάρρυνε.

- Συνέχιζε να ζωγραφίζεις Μανουέλ, του έλεγε. Είναι πολύ παράξενα αυτά που σχεδιάζεις;

- Ίσως είναι ψάρια ίσως είναι τέρατα, απαντούσε ο Μανουέλ που είχε παρασυρθεί με αυτά που σχεδίαζε.

Το έμπειρο μάτι του Pascale, κατάλαβε ότι τα παράξενα αυτά άγρια σχέδια φανέρωναν πως ο νεαρός μαθητής του, έκρυβε μέσα του μια τρομερή οργή και θυμό.

Δεν είναι δυνατόν να σκέπτεται την Λίζα, όταν σχεδιάζει αυτά τα τέρατα. Κάτι άλλο πιο βαθύ μυστικό υπάρχει μέσα του που τον κάνει να φτιάχνει όλα αυτά, σκέφθηκε ο Pascale.

Δεν μπορούσε και να τον ρωτήσει. Ήξερε πως δεν θα απαντούσε. Μπορεί ακόμη να σταματούσε και να ζωγραφίζει όταν αντιλαμβάνονταν ότι ο δάσκαλος του κάτι είχε καταλάβει για το μίσος που έκρυβε μέσα του. Αντίθετα ο Pascale, τον ενθάρρυνε να συνεχίσει.

Μεταξύ του μαθητή και του δασκάλου είχε αναπτυχθεί μια ζεστή φιλία.

Ο δάσκαλος τον ξεχώρισε για το ταλέντο του, ο μαθητής πάλι γιατί είχε ένα καλλιεργημένο άτομο με το οποίο θα μπορούσε να μιλήσει γενικά για διάφορα θέματα, όπως για παράδειγμα για τον μεγάλο πόλεμο που αιματοκυλούσε την Ευρώπη.

Φυσικά στην αρχή το θέμα αυτό το συζητούσαν με κάποια επιφύλαξη αποφεύγοντας και οι δύο να εκφράσουν γνώμη για τις χώρες που μπήκαν στον πόλεμο.

Αργότερα όμως όταν άρχισε ο ένας να εμπιστεύεται τον άλλον, τότε έδειχναν με ποιες δυνάμεις πίστευαν ότι θα έπρεπε να νικήσουν.

Φάνηκε γρήγορα ότι συμφωνούσαν σε αυτό. Ήταν με τους Άγγλους και τους Γάλλους. Έτσι οι συζητήσεις γίνονταν πιο άνετες και με περισσότερο ενδιαφέρον.

Όμως δεν ήταν μόνο για τον πόλεμο που συζητούσαν. Τόσο ο δάσκαλος όσο και ο μαθητής έφερναν πολύ συχνά το θέμα της τέχνης.

Ο Μανουέλ του έλεγε:

- Δάσκαλε δεν μου αρέσει να κάνω μόνο προσωπογραφία. Θέλω να μπορέσω κάποτε να ζωγραφίζω ολόσωμα τα μοντέλα μου.

Του άρεσε αυτό του Pascale και τον ρώτησε με κάποιο πονηρό χαμόγελο:

- Γυμνά ή με ρούχα;

- Με ρούχα, απάντησε χαριτολογώντας ο Μανουέλ, όταν μάλιστα πρόκειται για άνδρες.

Καθώς η κουβέντα περιστράφηκε για το γυμνό, ο Pascale αναφέρθηκε για μια νεαρή κοπέλα που έρχονταν πριν πολλά χρόνια και πόζαρε για τους μαθητές της σχολής που φοιτούσε ο ίδιος.

- Την έλεγαν Ανίτα.

- Μου αρέσει το όνομα, είπε ο Μανουέλ.

- Τότε ήμουν ακόμη φοιτητής, είπε ο Pascale. Την είχαμε ερωτευθεί όλοι στην σχολή. Εγώ περισσότερο. Είχε ένα υπέροχο κορμί. Ήταν το τέλειο μοντέλο για κάθε ζωγράφο. Όμως εκείνη προτίμησε κάποιον άλλον. Στον έρωτα δεν έχεις επιλογές, ή σε θέλει το άτομο που αγάπησες, ή σε απορρίπτει.

Είχε ένα απλοϊκό δικό του τρόπο να ερμηνεύει την ζωή ο Pascale. Ο Μανουέλ ήταν διαφορετικός. Για κάθε γεγονός γύρευε να εμβαθύνει για τα αίτια που το δημιούργησαν.

Για αυτό και δεν επέρριψε την ευθύνη για την φυγή της Λίζας μόνο σε εκείνη, αλλά κυρίως στον πατέρα της τον Κάρλο Ροντρίγκες.

Πάντως με τον δάσκαλό του τον Pascale ο Μανουέλ ένιωθε άνετα. Κουβέντιαζε μαζί του για πολλά θέματα. Είναι ο Pascale που του μίλησε πρώτος για την ιστορία και την τέχνη στην αρχαία Ελλάδα.

- Η πατρίδα των γονιών σου του έλεγε, δεν έβγαλε μόνο σοφούς και συγγραφείς στην αρχαιότητα, αλλά και μεγάλους ίσως και τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες που γνώρισε η ανθρωπότητα μέχρι σήμερα.

Του άρεσε φυσικά να ακούει τέτοιες κουβέντες ο Μανουέλ. Κανένας άλλος δεν του μίλησε για την Ελλάδα. Απλώς για αυτούς ήταν ο Greco, ο Έλληνας, έστω και αν γεννήθηκε στην Ουρουγουάη.

Ήταν όμορφα και δημιουργικά τα χρόνια στην σχολή. Ήταν λεπτός με μαύρα μαλλιά και είχε ωραίο βάδισμα ο Μανουέλ. Εξάλλου ήταν ο εκλεκτός του δασκάλου. Όλοι παραδέχονταν ότι είχε ξεχωριστό ταλέντο.

Οι κοπέλες τον φλέρταραν. Του άρεσε φυσικά αυτό, αλλά φοβόταν να προχωρήσει. Όλα τα παιδιά στην σχολή είχαν γονείς ευκατάστατους, αν όχι και πολύ πλούσιους.

Όμως αυτός τι θα μπορούσε να προσφέρει σε μια κοπέλα; Τι να της πει. Για την ταβέρνα που δούλευε τα βράδια. Για τις δύο κάμαρες για σπίτι που τους είχε παραχωρήσει σε εκείνο και στην μάνα του ο Εδουάρδο; Εξάλλου δεν ήθελε να υποστεί τον ίδιο κλονισμό που πέρασε με την φυγή της Λίζας.

Οι πλούσιοι άνθρωποι πολλές φορές πληγώνουν τους φτωχούς, του έλεγε πολύ συχνά η Κασσάνδρα.

Απλοϊκή σκέψη, και όμως ήταν αλήθεια.

Τον καλούσαν στα σπίτια τους μερικοί συμμαθητές του, όταν είχαν μια γιορτή ή γενέθλια. Φυσικά πήγαινε. Περνούσε καλά. Όμως εκείνος δεν τόλμησε καμιά φορά να καλέσει φίλους του. Που να τους έπαιρνε. Στην ταβέρνα;

Είχαν περάσει τρία χρόνια από την χρονιά που ξέσπασε η μεγάλη σφαγή στην Ευρώπη. Τότε ήταν που μπήκε και η Αμερική στον πόλεμο.

Ο Μανουέλ κάθε φορά που έπαιρνε ειδοποίηση από τον Σάντος, ήταν από ενωρίς έτοιμος να υποδεχθεί τον Κάρλο Ροντρίγκες και τους μυστηριώδεις ξένους του. Ο ίδιος συνέχιζε να νιώθει όλο και μεγαλύτερες ενοχές και ντροπή, που είχε πέσει τόσο χαμηλά να σερβίρει τα βράδια τους εμπόρους του θανάτου όπως τους αποκαλούσε.

Στις ώρες που διαρκούσαν οι συναντήσεις της γύρω από την ταβέρνα τριγύριζαν από νωρίς, οι άνθρωποι του Κάρλο Ροντρίγκες. Προστάτευαν το μεγάλο αφεντικό και τους ξένους του.

Ένα βράδυ έγινε το μεγάλο κακό που άλλαξε τα πάντα όχι μόνο στην ζωή την δική του αλλά και της μητέρας της Κασσάνδρας.